

Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului nr. 4926 /29.08.2013 privind aprobarea Programelor școlare pentru învățământul liceal – clase cu program de studiu în regim bilingv, limba spaniolă, la disciplinele: Geografia Spaniei, clasa a IX-a; Istoria Spaniei, clasa a X-a.

PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU CLASA a X-a
CLASE CU PROGRAM DE STUDIU ÎN REGIM BILINGV- LIMBA SPANIOLĂ
ISTORIA SPANIEI

Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. 4926 / 29.08.2013

București, 2013

NOTĂ DE PREZENTARE

În conformitate cu prevederile art. 8 alin (2) din Ordinul ministrului Educației, Cercetării și Inovării nr. 3410/2009, cu privire la aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a XII-a, filierele teoretică și vocațională cursuri de zi, disciplina *Istoria Spaniei* face parte din aria curriculară „Om și societate” și se studiază la clasele cu program de studiu în regim bilingv–limba spaniolă, atât la specializarea filologie, cât și la specializarea matematică-informatică, având alocată 1 oră pe săptămână în clasa a X-a.

Prin introducerea unor discipline non-lingvistice studiate în limba spaniolă la clasele bilingve se pun în practică:

- recomandările Comisiei Europene înscrise în documentul „Promovarea învățării limbilor străine și a diversității lingvistice: un plan de acțiune 2004-2006” din 20.07.2003, asumat și de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

- prevederile Acordului dintre Ministerul Educației și Cercetării din România și Ministerul Educației și Științei din Regatul Spaniei cu privire la înființarea și funcționarea secțiilor bilingve româno-spaniole în liceele din România și la organizarea examenului de bacalaureat în aceste licee, semnat la București la 26 martie 2007 și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 997/2007.

Programa școlară pentru disciplina *Istoria Spaniei* a fost elaborată în corelare, în primul rând, cu competențele generale și conținuturile programei școlare de Istorie pentru trunchiul comun al clasei a X-a, cea a disciplinei Istorie din curriculumul național, dar și cu programele unor discipline din ariile curriculare „Om și societate”, „Limbă și comunicare”, astfel încât să permită abordarea fenomenelor și a proceselor istorice din perspectivă inter- și transdisciplinară.

Asocierea curriculumului disciplinei Istorie, studiată în limba maternă, cu cel al disciplinei Istoria Spaniei, studiată în limba străină, favorizează și facilitează în același timp esențializarea conținuturilor specifice impusă de învățarea lor integrată într-o limbă străină. Din aceste considerente, prezenta programă preia modelul didactic al programei școlare de Istorie pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin Ordinul ministrului nr. 4598/31.08.2004, precum și structura acestuia, atât la nivelul competențelor generale, cât și la cel al domeniilor de conținut prezente pe durata studierii istoriei în învățământul preuniversitar, respectiv: Popoare și spații istorice; Oamenii, societatea și lumea ideilor; Statul și politica; Religia și viața religioasă; Relațiile internaționale. Acestor domenii le sunt subsumate mai multe teme a căror selectare are în vedere demersul academic al științei istorice, precum și competențele specifice prevăzute în programă. Tratarea temelor și a problemelor de atins se poate realiza cronologic, fără a ține seama de gruparea acestora pe domeniile de conținut precizate.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea vocabularului și a informației în comunicarea orală și scrisă2. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale3. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți4. Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii5. Utilizarea surselor istorice, a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme

VALORI ȘI ATITUDINI

Sunt cele promovate prin statutul disciplinei, înscrise în programa de istorie:

- Coerență și rigoare în gândire și acțiune;
- Gândire critică și flexibilă;
- Relaționare pozitivă cu ceilalți;
- Respectarea drepturilor fundamentale ale omului;
- Dezvoltarea atitudinilor pro-active în viața personal și cea socială;
- Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei în viața prezentă și ca factor de predicție a schimbărilor;
- Rezolvarea pe cale non violentă a conflictelor;
- Asumarea toleranței etnice, religioase și culturale.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1.1. Exprimarea unei opinii referitoare la un fenomen sau proces istoric folosind limbajul științific și disciplinar adecvat;</p> <p>2.1. Recunoașterea continuității, schimbării și a cauzalității în evoluția socială;</p> <p>3.1 Formarea unor reprezentări culturale despre spații și epoci istorice diferite;</p> <p>4.1 Exprimarea unei opinii față de o operă culturală în cadrul unei dezbateri</p> <p>5.1. Identificarea de informații cheie din sursele istorice, interpretarea lor și formularea unor observații referitoare la sursele istorice;</p> <p>5.2 Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic;</p>	<p>I. PUEBLOS Y ESPACIOS HISTÓRICOS</p> <p>Los orígenes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Economía y arte paleolítico (Cueva de Altamira y del Levante español) - Neolítico - Edad del Bronce - Edad del Hierro <p>Época preromana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pueblos nativos (íberos, celtas, celtíberos, Tartessos) - Pueblos colonizadores (fenicios, griegos, cartagineses) <p>Hispania romana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etapas de la conquista - Proceso de romanización <p>Civilización hispánica- síntesis multicultural</p>
<p>1.2. Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric;</p> <p>2.2. Analiza factorilor sociali, economici, politici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți;</p> <p>3.2. Recunoașterea și acceptarea perspectivelor asupra faptelor și proceselor istorice;</p> <p>4.2. Realizarea de analize comparative referitoare la perioade istorice;</p> <p>5.1. Identificarea de informații cheie din sursele istorice, interpretarea lor și formularea unor observații referitoare la sursele istorice;</p>	<p>II. GENTE, SOCIEDAD, IDEAS</p> <p>La América precolombina (mayas, aztecas, incas)</p> <p>Descubrimiento de América: Cristóbal Colón</p> <p>Colonización americana: Hernán Cortés y Francisco Pizarro</p> <p>Renacimiento y Humanismo</p> <p>Sociedad y economía en el siglo XVI</p>
<p>1.1. Exprimarea unei opinii argumentate referitoare la un fenomen sau proces istoric folosind limbajul științific și disciplinar adecvat;</p> <p>2.3. Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice;</p> <p>3.3. Formarea unor reprezentări culturale despre spații și epoci istorice diferite;</p> <p>4.2. Realizarea de analize comparative referitoare la</p>	<p>III. RELIGIÓN Y VIDA RELIGIOSA</p> <p>Cristianización del reino visigodo de Toledo</p> <p>Al-Andalus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proceso de conquista musulmana de la península ibérica

<p>perioade istorice;</p> <p>5.1. Identificarea de informații cheie din sursele istorice, interpretarea lor și formularea unor observații referitoare la sursele istorice;</p> <p>5.2 Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Respeto religioso a través de los generosos pactos de capitulación: convivencia de las tres culturas - Intolerancia religiosa durante los periodos almorávide y almohade <p>Reinos cristianos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reconquista y repoblación <p>La España de los Reyes Católicos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expulsión de los judíos - Papel de la Inquisición
<p>1.1. Exprimarea unei opinii argumentate referitoare la un fenomen sau proces istoric folosind limbajul științific și disciplinar adecvat;</p> <p>2.2. Analiza factorilor sociali, economici, politici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți;</p> <p>2.3. Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice;</p> <p>2.4. Identificarea aspectelor trecutului care pot contribui la înțelegerea prezentului;</p> <p>4.2. Realizarea de analize comparative referitoare la perioade istorice;</p> <p>5.2. Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic;</p> <p>5.3. Plasarea evenimentelor și proceselor istorice într-un context istoric mai larg, european sau universal</p>	<p>IV. ESTADO Y POLÍTICA</p> <p>Los Reyes Católicos</p> <ul style="list-style-type: none"> - De la Edad Media a la Edad Moderna. La unión dinástica y la creación del Estado Moderno en la Península Ibérica <p>El imperio de los Habsburgos</p> <p>Carlos V</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herencia recibida y coronación imperial - Guerra contra Francia - Lucha contra el protestantismo <p>Felipe II</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herencia recibida - Lucha contra el Imperio Otomano - Rebelión en Flandes - Unión con Corona de Portugal - Intento de invasión de Inglaterra <p>Instauración de la dinastía borbónica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guerra de Sucesión y Tratado de Utrecht - Centralización administrativa: Decretos de Nueva Planta <p>Guerra de Independencia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cortes y Constitución de Cádiz, nacimiento de las disputas entre liberales y absolutistas dentro del bando español - Constitución de Bayona y apoyo de afrancesados

	<p>- Líderes guerrilleros</p> <p>Independencia de territorios americanos</p> <p>- Causas, líderes independentistas y proceso de emancipación</p>
<p>1.1. Exprimarea unei opinii argumentate referitoare la un fenomen sau proces istoric folosind limbajul științific și disciplinar adecvat;</p> <p>2.1. Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice;</p> <p>2.4. Recunoașterea continuității, schimbării și a cauzalității în evoluția societăților;</p> <p>4.2. Realizarea de analize comparative referitoare la perioade istorice;</p> <p>5.2. Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic;</p> <p>5.3. Plasarea evenimentelor și proceselor istorice într-un context istoric mai larg, european sau universal</p>	<p>V. RELACIONES INTERNACIONALES</p> <p>II República y Guerra Civil</p> <p>- Bienio reformista, bienio conservador y triunfo del Frente Popular</p> <p>- Fases de la guerra, apoyo exterior a cada bando, Comité de No Intervención y exilio</p> <p>Franquismo</p> <p>- Evolución y momentos clave del régimen: apoyo al Eje, autarquía económica, pactos de 1953 con EE.UU. y Santa Sede, Plan de Estabilización</p> <p>Transición</p> <p>- Gobierno Arias Navarro</p> <p>- Gobierno Adolfo Suárez</p> <p>- Elecciones de junio de 1977</p> <p>- Constitución 1978</p> <p>Desarrollo y consolidación democrática</p> <p>- La nueva España democrática (De 1978 a nuestros días)</p> <p>- Los ayuntamientos democráticos: 1980</p> <p>- Intento de involución: 14 de febrero de 1981.</p> <p>- Modernización del estado español: Primeros gobiernos socialistas. 1982-1996: Entrada en la OTAN, entrada en la UE, y restablecimiento de relaciones con Rumanía</p> <p>Los gobiernos populares: 1996-2004. Relaciones entre España y Rumanía</p> <p>- España actual (2004-2008). Nuevos gobiernos socialistas Relaciones entre España y Rumanía.</p>

Notă: Conținuturile incluse se studiază în ordine cronologică.

SUGESTII METODOLOGICE

Programa este centrată pe achizițiile elevilor, fapt care la nivelul didacticii promovează o cunoaștere de tip integrativ, critic și autoreflexiv. „Învățarea prin cercetare” va fi strategia didactică folosită în abordarea acestor teme pentru a-i încuraja pe elevi să folosească surse diferite, să dobândească deprinderi de lucru individual și în echipă, să-și formeze competențe disciplinare, să-și însușească tehnici și metode de învățare (inclusiv TIC) apte să le asigure dezvoltarea intelectuală autonomă, să le faciliteze receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare într-o limbă străină, să-i sprijine în realizarea de interacțiuni în comunicare.

Ea urmărește să amelioreze capacitățile elevilor de a formula un răspuns structurat pentru diferite sarcini de lucru, să-i încurajeze să caute, să găsească și să trateze informația, să știe să-și organizeze, să utilizeze și să-și sintetizeze cunoștințele, să fie capabili să exercite responsabilități și să aibă inițiative, rolul profesorului fiind mai ales acela de a încadra și a acompania demersurile elevilor.

Studiul în imersiune al unei limbi străine permite elevilor să-și folosească direct noile competențe lingvistice, în situații concrete și prin aceasta răspunde orientării pragmatice a învățământului modern al limbilor străine. În același timp, studierea istoriei Spaniei în limba spaniolă este de natură să sporească interesul și motivația elevilor pentru disciplina istorie în general, să le formeze conștiința culturală, să le deschidă noi posibilități de înțelegere a realității în sensul unei toleranțe sporite față de alte perspective, element esențial pentru asumarea ideii de cetățenie europeană.

Dublul obiectiv al învățării – disciplinar și lingvistic - impune o structură foarte bine organizată a temelor și unităților de activitate, utilizarea mai multor forme de comunicare și de susținere lingvistică.

În structurarea și desfășurarea demersului didactic, se recomandă ca elemente preponderente:

- vizualizarea – hărți, imagini, grafice, diagrame – astfel încât descifrarea și interpretarea elementelor non-verbale să creeze un context stimulant pentru înțelegerea globală, pentru achiziția cunoștințelor și competențelor specifice disciplinei și, în egală măsură, pentru folosirea limbii ca instrument de comunicare și de învățare.
- asigurarea unui ritm al învățării care să permită elevului înțelegerea globală a fenomenelor și proceselor studiate și să-i dea posibilitatea de a-și lărgi competența lingvistică prin noi termeni, prin folosirea unor structuri lingvistice mai complexe.
- simplificarea – prin concentrarea atenției asupra esenței conținuturilor, astfel încât elevii să aibă timpul necesar pentru lectura individuală, activă a unor texte-document. Alegerea acestora presupune o atenție specială din partea profesorului, deoarece ele trebuie să fie adecvate conținuturilor, competențelor lingvistice și să fie atractive pentru elevi. Extrasele din presă sau de pe Internet au avantajul de a fi actuale, mai vii, deci de a-i capacita pe elevi, de a le stimula interesul, de a-i angrena mai rapid și mai eficient în elaborarea de raționamente, formularea de întrebări, exprimarea de opinii, de a comunica.

Exploatarea didactică a documentelor scrise presupune stabilirea unor sarcini de lucru care să vizeze atât competențe disciplinare, cât și lingvistice. Tratarea pluri- sau interdisciplinară a unui document este de natură să dezvolte flexibilitatea cognitivă a elevilor, capacitățile de a înțelege și de a folosi concepte, competențe de tratare a informației, să le favorizeze formarea unei gândiri deschise. Documentele scrise sunt un element esențial în realizarea competențelor disciplinare, iar

lectura lor - un mijloc eficient de apropiere a limbii. Totodată, ele constituie un instrument la îndemâna profesorului pentru verificarea asimilării conținutului și a limbii de către elevi, de aceea este de dorit ca aceștia să fie obișnuiți cu tehnica lecturii textelor în limba străină. A-i solicita pe elevi să prezinte documentul îi plasează într-o situație nouă, de valorificare a capacităților de comunicare, creată pentru a complete demersurile structurate, tipice cursurilor de limbi străine. Apare însă riscul unor redundanțe în prezentarea documentelor. Pentru a evita repetarea întocmai a cuvintelor și structurilor lingvistice este de preferat ca elevii să fie solicitați să prezinte documentele prin parafrază, care are avantajul de a ameliora competențele lingvistice.

Profesorul poate încuraja comunicarea în clasă prin formularea unor sarcini de lucru efectuate în grup, prin discuții, luări de poziții, jocuri de rol, cu scopul de a încuraja un real angajament în învățare și o veritabilă interactivitate.

Activități de învățare recomandate:

Selectarea de informații din fragmente ale unor texte mai ample, extrase din documente istorice sau literare în scopul utilizării lor ulterioare;

Realizarea de dosare tematice;

Formularea de idei, opinii pe teme istorice în cadrul unor dezbateri în grup;

Redactarea unor texte scurte pe teme derivate din domeniul istorie;

Activități de lectură, de descifrare a unui text, de grupare a cuvintelor pe arii și câmpuri semantice, reperarea articulatorilor/conectorilor logici;

Descrierea unei imagini;

Producerea unor texte funcționale, descrierea unor operații, a unor texte argumentative;

Lectura de hărți;

Exerciții de reformulare, reducere de paragraf, de argumentare folosind conectorii logici și articulatorii;

Exerciții de exploatare lexicală;

Jocuri de rol;

Realizarea de postere, hărți, desene, afișe, fișe de identitate (a unor regiuni, personalități, etc.);

Scriere creativă (afișe, referate, compuneri, eseuri, etc.);

Exerciții de creativitate orală.

Evaluarea

Ca parte integrantă a procesului de învățare, se realizează, în principal, ca evaluare continuă, formativă, prin observarea sistematică a activității elevilor. De asemenea, pentru a-i motiva pe elevi, se vor folosi metode și instrumente complementare de evaluare: dosarul tematic, portofoliul, proiectul, autoevaluarea.

Criterii de evaluare:

1. Folosirea corectă și adecvată a termenilor istorici;
2. Recunoașterea și valorarea proceselor istorice semnificative din istoria Spaniei.
3. Identificarea și explicarea caracteristicilor formării și evoluției statului spaniol.
4. Realizarea de analize comparative între evenimente importante din istoria Spaniei și istoria României sau a Europei.
5. Analizarea și interpretarea documentelor istorice, cu precădere a textelor și imaginilor, prin aplicarea unei metode care să evidențieze contextul istoric și cultural în care s-au produs.

BIBLIOGRAFIE:

1. AYUSO FERRERA, F./ HERNÁNDEZ ÚBEDA, J.A. /REQUERO MARTÍN, M.: *Historia de España 2º Bachillerato*. Madrid, Editorial Akal, 2009
2. BAJO ÁLVAREZ, F.E.: *Historia de España*. Madrid, SGEL, 1998
3. GARCÍA CORTÁZAR, F./GONZÁLEZ VESGA, J.M.: *Breve historia de España*. Madrid, Alianza, 1994
4. KAMEN, H: *La Inquisición española*. Barcelona- México, Editorial Ediciones Grijalbo, 1967
5. MANTRAN, R.: *La expansion musulmana. (Siglos VII al XI)*, Barcelona, Labor, 1973
6. SÁNCHEZ ALBORNOZ, C./VIÑAS, A.: *Lecturas históricas españolas*. Madrid, Editorial Rialp, 1984
7. VALDEÓN, J.:/PÉREZ, J./JULIA, S.: *Historia de España*. Madrid, Espasa-Calpe, 2003